

7/4622 -3-
✓
175

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
(Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü)

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.03-2/
Konu: Soru Önergesi Hk.

17.10.01* 80305

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

- İlgi: a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 25.09.2001 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4622-11277/26413 sayılı yazısı
b. Başbakanlık Kanunlar Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 28.09.2001 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-553-35/4555 sayılı yazısı.
c. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 9.10.2001 tarihli yazısı

Isparta Milletvekili Ramazan Gül tarafından yöneltilen 7/4622 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün ilgi (b) yazısı üzerine hazırlanan metin ve Merkez Bankası'ndan alınan ilgi (c) yazının sureti ilişikte gönderilmiştir

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EK: 2 (4 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4622

176

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ

SERMAYESİ : TL. 25.000.000.000

İDARE MERKEZİ : ANKARA

İDARE MERKEZİ

ANKARA,

09 EKİM 2001

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

PIYASALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**T.C. BAŞBAKANLIK****HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI****EKONOMİK ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ****ANKARA**

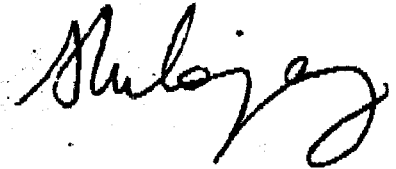
İlgi: Başbakanlık Müşavirliği'nin 28.09.2001 tarih, B.02.0.019 (16) 2682 sayılı yazısı.

İsparta Milletvekili Sayın Ramazan Gül'ün Sayın Başbakanımıza tevcih ettikleri yazılı soru önergesinde yer alan husus ile ilgili açıklama ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI**İDARE MERKEZİ**

Dr. S. Fethi ÖZATAY
Başkan Yardımcısı

Akil ÖZÇAY
Genel Müdür

Ek: 1 (2/sf.)

12

7/4622

177

**ISPARTA MİLLETVEKİLİ SAYIN RAMAZAN GÜL'ÜN SORU ÖNERGESİ
HAKKINDA NOT**

1) Temmuz 2001'de piyasalarda yaşanan gelişmeler, Temmuz ayı başından itibaren yaşanan ve piyasaları olumsuz etkileyen olayların bir sonucu olarak ortaya çıkmış olup, bunları şu şekilde özetlemek mümkündür:

- a) Temmuz ayı başında IMF ile yürütülmekte olan programın performans kriterlerinden olan Türk Telekom'un özelleştirilmesine ilişkin pürüzler ve bankacılık sektörüne ilişkin bazı düzenlemelerin aksaması sonucu IMF İcra Direktörleri toplantısı ve dolayısıyla Temmuz ayı içerisinde IMF'den kullanılacak kredi ertelenmiştir. Bu erteleme iç borçların çevrilebilirliği konusunda piyasalarda tereddüt oluşmasına neden olmuştur.
- b) Arjantin'de yaşanan olumsuz gelişmeler tüm gelişmekte olan piyasalar ile birlikte ülkemizi de olumsuz etkileyerek döviz kurları üzerinde baskı oluşturmuştur.
- c) Merkez Bankası'nın, döviz kurlarında yaşanan artışın hem doğrudan, hem de beklentiler yoluyla enflasyon üzerindeki olumsuz etkilerini göz önüne alarak, 16 Temmuz 2001 tarihinde gecelik/haftalık/iki haftalık faizleri dört puan yükseltmesine rağmen döviz talebindeki artış devam etmiştir.
- d) 17 Temmuz 2001 tarihinde ise Hazine Müsteşarlığı'nın gerçekleştirdiği 7 aylık Devlet İç Borçlanma Senedi ihalesine gelen talep 222 trilyon TL, yapılan satış miktarı ise 45.8 trilyon TL olmuş, ihale faizi de bileşik olarak yüzde 104.89 olarak gerçekleşmiştir. Böylece, Hazine Müsteşarlığı minimum borçlanma tutarı olarak açıkladığı 300 trilyon TL'nin altında borçlanmak durumunda kalmıştır.

2) 17 Temmuz 2001 tarihinde döviz piyasasına bakıldığında, bankalararası piyasada ABD doları ortalama olarak sabah açılışta 1.387.500 TL seviyesinde iken, yaşanan politik ve ekonomik gelişmelerin bir sonucu olarak gün içinde 1.532.000 TL seviyesine kadar çıkmış, gün sonunda ise, saat 15.30 itibarıyla Merkez Bankası ABD doları satış kuru 1.489.722 TL olarak gerçekleşmiştir.

Handwritten signature/initials.

7/4622

78

17 Temmuz 2001 tarihinde gün içinde bankalararası döviz piyasasında her saat başı itibarıyla ABD doları kotasyonlarına ilişkin bilgiler aşağıda gösterilmektedir:

Saat	En İyi Alış Kotasyonu (Max. Alış Kuru)	En İyi Satış Kotasyonu (Min. Satış Kuru)	Kotasyon Veren Banka Sayısı
9.00	1.380.000	1.403.000	10
10.00	1.385.000	1.398.000	25
11.00	1.395.000	1.415.000	29
12.00	1.420.000	1.445.000	22
13.00	1.425.000	1.454.000	11
14.00	1.460.000	1.500.000	20
15.00	1.475.000	1.505.000	12
16.00*	1.450.000	1.519.000	5

* Saat 16.00 itibarıyla Merkez Bankası döviz piyasaları kapalı bulunmaktadır.

Gün içinde bazı bankaların ABD doları satış kotasyonlarını 1.605.000 TL'ye kadar yükselttikleri görüldü de, bu bankaların alış-satış kotasyonları arasındaki marj yüzde 14'ler seviyesine ulaşmış olması; ki normal alım-satımlarda bu marj binde 5 seviyelerindedir, bankaların kotasyon açarak işlem yapmaktan kaçındıklarının göstergesidir. Bu nedenle, her ne kadar ABD doları satış kuru 17 Temmuz tarihinde 1.600.000 TL seviyesini görse de, bu tutarlardan bankalararası piyasada işlem olmamıştır. Nitekim, yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere, en iyi satıcı saat 16.00'da piyasalar kapandıktan sonra bile 1.519.000 TL seviyesindedir.

Ayrıca, 17 Temmuz 2001 tarihinde Merkez Bankası, kurlarda yaşanan dalgalanmaların aşırı olması üzerine saat 10.00 ve 11.00 arasında program dışı ve dalgalanmayı önlemeye yönelik olarak bir döviz satım ihalesi düzenlemiştir. Söz konusu ihalede toplam 84 milyon ABD doları satılmıştır. İhalede en düşük fiyat 1.413.000 TL, en yüksek fiyat 1.420.000 TL ve ağırlıklı ortalama fiyat 1.415.752 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bunun dışında Merkez Bankası tarafından gerçekleştirilen işlemlere ilişkin detaylar, Merkez Bankası Kanunu'nun 42 nci maddesi uyarınca, yetkili merci sıfatıyla yalnız Başbakanlığa bildirilebilir ve bu türden bilgiler yine Merkez Bankası Kanunu'nun 35 nci maddesi ile 4389 Sayılı Bankalar Kanunu'nun 23 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasına ve 22 nci maddesinin (7), (8) ve (9) numaralı fıkralarına göre gizli bilgi niteliğindedir.

h. n.

**ISPARTA MİLLETVEKİLİ RAMAZAN GÜL'ÜN SAYIN BAŞBAKANIMIZA
TEVCİH ETTİĞİ 7/4622 NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ İÇİN
HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

3. Üretimin tamamen durduğu, vatandaşların sosyal patlamanın eşiğine geldiği bir dönemde güven artırıcı ve vatandaş rahatlatıcı, reel sektörün önünü açacak hangi tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

Yaşanan krizler sonrasında ülkede talebin ve üretimin düşmesi reel kesimi de olumsuz yönde etkilemiştir. Bankacılık kesiminde süregelen düzenlemeler ile sektörün güçlenmesi ve reel sektörü desteklemesi mümkün olacaktır. Öte yandan 2001 yılı ile sınırlı kalmak kaydı ile reel sektöre destek olmak amacıyla bazı tedbirler gündeme getirilecektir. Özel sektörün ve bankacılık kesiminin yaşanan sıkıntılara kendi içerisinde çözüm üretmesini sağlamayı amaçlayan ve üç ayaktan oluşan bir çözüm programı üzerinde çalışılmaktadır.

Bu çerçevede,

- Ticari yaşamını sürdürebilir görünen, ihracat kabiliyetine sahip olmakla birlikte kriz dolayısıyla finansal sıkıntı içerisinde olan firmaların kreditorlere olan borçları için faiz iyileştirmesi, vade uzatımı gibi teknikler kullanılarak iki tarafın da gönüllülük esasına göre katılacağı "borcu yeniden yapılandırma programı" uygulamaya konulacaktır. Bu konuda gecikmeden hareket etme niyetindeyiz.

- Bankaların aktiflerinde bulunan geri dönmeyen krediler sorununun çözülmesi amacıyla bir veya birkaç Özel Varlık Yönetim Şirketi kurularak, bu kredilerin varlık yönetim şirketi tarafından satın alınması yoluyla bankacılık sistemine likidite sağlanması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

- KOBİ'lere destek olmak amacıyla Halk Bankası'na olan faizi ödenmiş kredilerin yeni bir vadeye yayılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, otomotiv piyasasının canlandırılması amacıyla son zamanda yapılan vergi indirimi sektörün güçlenmesi yönünde alınan önemli kararlardan biri olmuştur.

Programın uygulanması esnasında en önemli sorumluluklarımızdan birisi de ekonomik sıkıntı yaşamakta olan kesimlere ulaşarak, bu kesimlerin yaşadığı zorlukları hafifletecek önlemleri hayata geçirmektir. Bu amaca hizmet etmek üzere Dünya Bankası tarafından 'Sosyal Riskin Azaltılması Projesi' kapsamında 500 milyon dolarlık kredi onaylanmış ve bu kredi ile güçsüz bazı kesimlere destek sağlanmaya başlanmıştır.